

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Op regelmatige tijdstippen sluiten de Vlaamse overheid en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren een sociaal akkoord (VIA-akkoorden). De Vlaamse social/non-profitsectoren omvatten de gesubsidieerde organisaties uit de welzijns- en gezondheidssectoren, de maatwerkbedrijven en de ruime sociaal-culturele sector.

In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken inzake de verhoging van de koopkracht van de werknemers, inzake een verbetering van de kwaliteit van het werken en inzake de uitbreiding van het aanbod.

Om de uitvoering en de budgettaire impact van de verschillende maatregelen te kunnen opvolgen en simulaties te kunnen maken van het effect van de maatregelen, is het nodig te beschikken over betrouwbare loon- en tewerkstellingsgegevens van het personeel. In het vijfde VIA-akkoord van 8 juni 2018 (2018-2020) bevestigen de Vlaamse overheid en de sociale partners hun akkoord met de periodieke en structurele monitoring van personeelsgegevens. De monitoring zal gegevens omvatten van de private en de publieke social/non-profitsectoren.

Om de monitoring van de personeelsgegevens te blijven opvolgen werd met het decreet van 29 maart 2019 een Begeleidend Comité opgericht. In het decreet zijn de opdrachten van dit comité opgenomen. Ook is bepaald dat de sociale partners en Vlaamse overheid deel uitmaken van het comité.

Dit ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering voert het decreet uit. In voorliggend ontwerpbesluit worden de opdrachten opgenomen aangaande de uitvoering van de gegevensverwerking, en de voorwaarden en waarborgen waaraan de gegevensverwerker en het proces van de gegevensverwerking moeten voldoen. Ook de samenstelling en werking van het Begeleidend Comité wordt verder uitgewerkt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het ontwerpbesluit heeft betrekking op het beleidsveld Welzijn en is een onderdeel van de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord en kadert in de strategische doelstelling kwaliteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 28/06/2019 heeft de Vlaamse Regering voornoemd ontwerpbesluit een tweede keer principieel goedgekeurd na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit en gelaste de bevoegde minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor dit ontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (zie VR PV 2019/25 – punt 0064 – VR 2019 2806 DOC.0945/1BIS, DOC.0945/2 en DOC.0945/3).

De aanvraag tot dit advies bij de Raad van State werd ingestuurd op 28/06/2019 en het advies werd ontvangen op 31/07/2019.

Deze nota bespreekt het ontvangen advies en geeft aan welke gevolg dat er aan gegeven is.

1.1.1 Adviezen van strategische of andere adviesorganen

a) Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2019/135 van 15 maart 2019.

b) Reguleringsimpactanalyse.

Aangezien het gaat om een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering met een beperkte draagwijdte, namelijk de verdere uitvoering van de oprichting van een Begeleidend Comité, is de reguleringsimpactanalyse niet van toepassing op dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

c) Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en van de strategische adviesraden

De Vlaamse Raad WVG heeft op 18 april 2019 beslist om geen advies uit te brengen. De Vlaamse Raad WVG is immers pas recent samengesteld en nog volop in opstart. Onder de gegeven omstandigheden is het voor de Vlaamse Raad WVG niet mogelijk om tot een gedragen advies te komen. De leden hechten er groot belang aan dat de Vlaamse Raad WVG een goede start kan maken zodat in de toekomst op een kwaliteitsvolle manier kan worden geadviseerd, en verontschuldigen zich voor de beslissing om nu geen advies uit te brengen.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heeft op 23 april 2019 een gunstig advies uitgebracht. De SERV heeft geen opmerkingen.

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) heeft op 30 april 2019 een gunstig advies uitgebracht. De leden wensen te benadrukken dat de opvolging van de VIA-akkoorden en het interpreteren van de personeelsgegevens van de betrokken organisaties in het kader van deze VIA-akkoorden een complex gegeven is. De SARC vraagt daarom dat deze gegevens met voldoende nuance worden behandeld.

d) Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

Op 5 juni 2019 heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit advies nr.104/2019 verleend. Waar opportuun is het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering aangepast aan het advies van de GBA (zie VR PV 2019/25 – punt 0064 – VR 2019 2806 DOC.0945/1BIS, DOC.0945/2 en DOC.0945/3).

1.1.2 Advies van de Raad van State

Hieronder wordt het advies van de Raad van State toegelicht. Waar opportuun werd het voornoemd ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering aangepast, rekening houdend met het advies van de Raad van State.

a) In punten 4.1, 4.2 en 6 van het advies stelt de Raad van State dat de rechtsgrond voor de ontworpen regeling op bepaalde punten moet worden aangepast.

Antwoord:

Deze bemerking is in het ontwerpbesluit doorgevoerd.
De *aanhef* van het besluit is aangepast.

b) In punt 7 van het advies stelt de Raad van State dat moet verduidelijkt worden wie precies met (afzonderlijke) leden van het Begeleidend Comité bedoeld worden.

Antwoord:

Deze bemerking is in het ontwerpbesluit doorgevoerd.
In *artikel 2* wordt verduidelijkt dat het de (afzonderlijke) organisaties vertegenwoordigd in het Begeleidend Comité betreft.

c) In punt 5.3.2 van het advies vraagt de Raad van State om de relevante instellingen die gegevens kunnen leveren, te omschrijven of bepalen.

Antwoord:

Aan deze opmerking kan niet volledig worden tegemoetgekomen.
Het is immers niet mogelijk om de relevante instellingen onder één benaming ('domein') te vatten. Het is aan het Begeleidend Comité om te beslissen – volgens de vastgelegde procedure van besluitvorming – bij welke instelling een aanvraag van personeelsgegevens wordt ingediend. Het Begeleidend Comité moet de ruimte krijgen om de authentieke bronnen te bepalen die ze nodig acht om deze personeelsgegevens op te vragen.
Op dit ogenblik zal de gegevensopvraging gebeuren bij de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid voor het gebruik van de personeelsgegevens. Om te vermijden dat het besluit zou moeten worden aangepast indien andere authentieke bronnen dienen te worden geraadpleegd of de regelgeving en/of organisatie van deze instanties zou wijzigen, wordt gekozen voor een algemene formulering.

Om toch enigszins tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State, is in het *tweede lid van artikel 3 een 4° punt* ingevoegd waarin bepaald wordt dat de instelling als authentieke bron beschikt over personeelsgegevens die nodig zijn voor de beleidsmatige voorbereiding, de monitoring, de uitvoering en de evaluatie van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren.

- d) *In punt 8 van het advies stelt de Raad van State dat de machtiging van het Begeleidend Comité om de voorwaarden en modaliteiten te bepalen waaraan de gebruikers die toegang hebben tot de producten moeten voldoen, te algemeen geformuleerd is. Dit kan de indruk wekken dat er een verordenende bevoegdheid wordt opgedragen, wat op gespannen voet staat met de algemene publiekrechtelijke beginselen.*

Antwoord:

Deze bemerking is in het ontwerpbesluit doorgevoerd.

In *artikel 5* wordt nu gespecificeerd dat het gaat om het bepalen van de praktische voorwaarden en technische modaliteiten

De machtiging van het Begeleidend Comité heeft een zeer beperkte en hoofzakelijk technische en niet-beleidsmatige draagwijdte. Het Begeleidend Comité zal erover waken dat deze haar toevertrouwde opdracht zodanig wordt uitgeoefend dat de algemene publiekrechtelijke beginselen worden gerespecteerd.

- e) *In punt 9 van het advies stelt de Raad van State dat de gegevensverwerking door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te ruim geformuleerd is en beperkt moet worden tot de beleidsdomeinen van de VIA-sectoren.*

Antwoord:

Deze bemerking is in het ontwerpbesluit doorgevoerd.

In *artikel 16 in fine* is toegevoegd dat de gegevensverwerking door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin beperkt is tot de beleidsdomeinen waarop deze Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren betrekking hebben.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op regelmatige tijdstippen sluiten de Vlaamse overheid en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren een sociaal akkoord (VIA-akkoorden). De Vlaamse social/non-profitsectoren omvatten de gesubsidieerde organisaties uit de welzijns- en gezondheidssectoren, de maatwerkbedrijven en de ruime sociaal-culturele sector.

In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken inzake de verhoging van de koopkracht van de werknemers, inzake een verbetering van de kwaliteit van het werken en inzake de uitbreiding van het aanbod.

De Vlaamse overheid zorgt voor de nodige budgetten voor de financiering van de VIA-akkoorden.

In het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsectoren 2011-2015 (VIA-4) voor de private sector werd opgenomen dat de personeelsgegevens van deze sectoren zouden gemonitord worden.

Om de uitvoering en de budgettaire impact van de verschillende maatregelen te kunnen opvolgen en simulaties te kunnen maken van het effect van de maatregelen, is het immers nodig te beschikken over betrouwbare loon- en tewerkstellingsgegevens van het personeel.

Bij de voorbereiding van het vijfde VIA-akkoord van 8 juni 2018 (2018-2020) werd reeds een opvraging georganiseerd van personeelsgegevens van het jaar 2016 bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ).

In dit akkoord bevestigen de Vlaamse overheid en de sociale partners hun akkoord met de periodieke en structurele monitoring van personeelsgegevens. De monitoring zal gegevens omvatten van de private en de publieke social/non-profitsectoren.

Voor de structurele opvraging van personeelsgegevens zal in eerste instantie een beroep worden gedaan op de gegevens van de RSZ.

Met de sociale partners werd er een informatie- en beveiligingsovereenkomst gesloten om onder meer afspraken te maken over hoe met de gegevens wordt omgegaan en hoe er over de gegevens gerapporteerd wordt. Hierbij is de privacy van de persoonsgegevens uiteraard cruciaal en worden ook afspraken gemaakt met de gegevensverwerker om de gegevens van de individuele organisaties te beschermen.

Om de monitoring van de personeelsgegevens te blijven opvolgen werd met het decreet van 29 maart 2019 een Begeleidend Comité opgericht. In het decreet zijn de opdrachten van dit comité opgenomen. Ook is bepaald dat de sociale partners en Vlaamse overheid deel uitmaken van het comité.

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voert het decreet uit. In voorliggend ontwerpbesluit worden de opdrachten opgenomen aangaande de uitvoering van de gegevensverwerking en de voorwaarden en waarborgen waaraan de gegevensverwerker en het proces van de gegevensverwerking moeten voldoen. Ook de samenstelling en werking van het Begeleidend Comité wordt verder uitgewerkt.

De inhoud van de voorziene bepalingen wordt hierna toegelicht.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

In *artikel 1* zijn een aantal definities opgenomen.

Artikel 2 regelt wat de informatie- en beveiligingsovereenkomst bepaalt.

In *artikel 3* worden de voorwaarden bepaald waaraan de instelling, bij welke een aanvraag van personeelsgegevens zal worden ingediend, moet voldoen. Belangrijk is dat de gegevens gepseudonimiseerd kunnen worden, zodat de persoonsgegevens niet rechtstreeks kunnen geïdentificeerd worden. Daarnaast is het belangrijk dat de gegevens in de producten voldoende geaggregeerd worden, zodat door de combinatie van organisatie en persoonsgegevens er geen identificatie mogelijk is. Ook wordt vereist dat de instelling als authentieke bron beschikt over personeelsgegevens die nodig zijn voor de beleidsmatige voorbereiding, de monitoring, de uitvoering en de evaluatie van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren.

In *artikel 4* wordt de scope van de monitoring van de personeelsgegevens afgebakend.

In *artikel 5* wordt bepaald dat het Begeleidend Comité kan bepalen welke gebruikers toegang hebben tot de producten, evenals de praktische voorwaarden en technische modaliteiten van deze toegang.

In *artikel 6* wordt bepaald welke de opdrachten zijn van een gegevensverwerker. De gegevensverwerker ontwikkelt de producten conform de instructies van het Begeleidend Comité. De instructies gaan onder meer over de vereisten van pseudonimisering en aggregatie van de personeelsgegevens.

Er wordt met de aangeduide gegevensverwerker een overeenkomst gesloten. In deze overeenkomst worden de voorwaarden waaraan de gegevensverwerker moet voldoen en de opdrachten van de gegevensverwerker verder uitgewerkt. Ook de aanduiding van de centrale/unique contactpersoon door de gegevensverwerker, het niet doorgeven van personeelsgegevens of producten aan derden zonder toelating van Begeleidend Comité, het niet verrijken van data of koppelen met andere data zonder toelating van het Begeleidend Comité en afspraken over controle van de populatie van werknemers/werkgevers waarop de data betrekking hebben, kunnen in deze overeenkomst worden geregeld.

Daarnaast vermeldt artikel 6 een aantal modaliteiten en voorwaarden m.b.t. de verwerking van en de toegang tot de opgevraagde personeelsgegevens.

In *artikel 7* worden bepalingen opgenomen over de rapportering.

In *artikel 8* worden de VIA-sectoren bepaald.

In de *artikels 9, 10 en 11* wordt de samenstelling van het begeleidend comité bepaald. Hierbij wordt geopteerd voor een evenredige vertegenwoordiging van de drie partijen (Vlaamse overheid, werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties). De private en publieke sector wordt gelijk vertegenwoordigd, zowel bij de werknemers- als bij de werkgeversorganisaties. Aangezien er per sector drie representatieve werknemersorganisaties zijn, heeft elke partij zes vertegenwoordigers. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de raad van State bij het decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren. Momenteel zijn enkel de sociale partners die het VIA5-akkoord ondertekend hebben, vertegenwoordigd in het Begeleidend Comité, en zijn zij ook de partijen van informatie- en beveiligingsovereenkomst.

Bij de opmaak van een VIA6-akkoord dienen, naast de bestaande partners, ook de werkgeversorganisaties die in een paritair comité van een VIA-sector vertegenwoordigd zijn en niet vertegenwoordigd worden door de bestaande partners, zoals UnieKO (Beroepsvereniging voor de zelfstandige in kinderopvang) en VLOZO (Vlaams onafhankelijk zorgnetwerk), partij te zijn in de VIA-onderhandelingen. Deze werkgeversorganisaties moeten, in de mate zij dat wensen, opgenomen worden in het Begeleidend Comité. Dan zal ook het onderhavig BVR moeten aangepast worden en zal een nieuwe informatie- en beveiligingsovereenkomst moeten opgesteld worden.

In *artikel 12* wordt de verdere samenstelling van het begeleidend comité geregeld.

In *artikel 13* wordt de besluitvorming van het begeleidend comité geregeld.

Artikel 14 bepaalt wat het huishoudelijk reglement minstens moet regelen.

Artikel 15 regelt de verantwoording en financiering van de werkingskosten.

Met *artikel 16* wordt aan het oprichtingsbesluit van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een bepaling toegevoegd waardoor het departement de taak krijgt om als gegevensverwerker op te treden voor de monitoring van de personeelsgegevens die betrekking hebben op andere beleidsdomeinen. Hierbij wordt gespecificeerd dat de gegevensverwerking beperkt is tot de beleidsdomeinen waarop deze Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren betrekking hebben.

Artikel 17 regelt de inwerkingtreding van het decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren en dit besluit van de Vlaamse Regering.

In *artikel 18* wordt ten slotte bepaald welke Vlaamse minister wordt belast met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De werkingskosten van het Begeleidend Comité worden volledig gedragen binnen de werkingskredieten van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Op dit moment bestaat er al een gemengde Stuurgroep Personeelsgegevens die dezelfde taken opneemt die het Begeleidend Comité zal uitvoeren. Het gaat dan ook voornamelijk over vergaderkosten. Derhalve is er geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Op 21 maart 2019 heeft IF gunstig advies JVE/AVP/19/0173 gegeven.

Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de ontvangsten, de werkingsuitgaven, de personeelsinzet, de investeringen en de schuld van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de goedkeuring van het voorliggend ontwerpbesluit, kan gestart worden met de samenstelling van het Begeleidend Comité.

De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest hebben samen zes vertegenwoordigers in het Begeleidend Comité. De Vlaamse Regering wijst haar zes vertegenwoordigers (met stemrecht) en de voorzitter (zonder stemrecht) van het Begeleidend Comité aan.

Daarnaast moet het Begeleidend Comité ook een huishoudelijk reglement opstellen.

Het Begeleidend Comité vergadert minstens één keer per jaar.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE